

øvere og stække Villien til at gøre den Indsats, baade personlig og kapitalmæssig, som Erhvervets Trivsel i Virkeligheden kræver.

Jeg tror da, at man bør gaa en anden Vej til Sikring af fri Konkurrence og til Sikring ogsaa af fair Priser, som jo i meget høj Grad hænger sammen med den frie Konkurrence, end den, her er peget paa.

Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsens mente, at Venstres Ordførers (Knud Kristensen) Opfattelse var meget konservativ og nærede Haab om, at jeg skulde vise mig i Besiddelse af en mere moderne Opfattelse, og det vilde gøre det ærede Medlem meget ondt, sagde han, hvis dette ikke skulde vise sig at være Tilfældet. Jeg finder ingen Anledning til i Forbindelse med dette Lovforslag at komme dybt ind paa en Udvikling af min Opfattelse af denne Sag. Jeg forstaar de Følelser, der har dikteret det ærede Medlem disse Udtalelser overfor mig, og jeg kan returnere dem med, at jeg i og for sig ogsaa meget beklager, at jeg ikke — og det gør mig for saa vidt ogsaa ondt — kan glæde det ærede Medlem med at give det foreliggende Lovforslag min Tilslutning. Thi i Virkeligheden stemmer det mig ikke mildere overfor det, naar det ærede Medlem siger, at han dog ikke kan betegne Lovforslaget som fuldstændig socialistisk. I dette Ord „fuldstændig“ ligger vel dog Udtryk for, at det er Indgangen til et Kontrolsystem overfor Privatvirksomheden, vi her staar overfor, som det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen betragter som et Skridt i den rigtige Retning, det vil sige i Retning af Virkeliggørelse af den Samfundsopfattelse overfor Erhvervslivet, som er Socialdemokratiets, men dertil ønsker vi jo indenfor Venstre ikke at medvirke, og jeg ønsker det paa ingen Maade.

Som sagt, jeg tror, at hvis man skal naa frem med Lovgivningsarbejde til Sikring af fri Konkurrence og Hemning af Monopolbestræbelser, bør man gaa en anden Vej. Jeg tror, man maa, saaledes som jeg tidligere har sagt ogsaa her i den høje Rigsdag, gaa frem ad den Vej, at man sikrer sig, at Aftaler, som har til Hensigt at monopolisere, har til Formaal at skrue Priserne urimeligt op og medfører Boykotning overfor den, som ikke vil respektere slige Aftaler, ikke faar ret-

lig Virkning. Og saa maa man tillige erindre, at en saadan Lovgivning naturligvis maatte omfatte alle Sider af Erhvervslivet, og saaledes har man da ogsaa anvendt den andetsteds, hvor man har haft den. Jeg peger her paa den Anvendelse overfor Boykotning fra Arbejderorganisationers Side, som man har gjort af saadan Lovgivning i de nordamerikanske Fristater, en Anvendelse, som jeg ogsaa tidligere har omtalt. Men foruden dette, at der ikke bør knyttes retlig Virkning til saadanne Aftaler, at der bør gives Domstolene Adgang til at tilsidesætte dem, bør der utvivlsomt efter min Opfattelse ogsaa aabnes Adgang til at skaffe sig Oplysning om saadanne Forhold indenfor Erhvervslivet, om hvilke det kan antages, at de har det Formaal at monopolisere Produktionen eller Omsætningen. Men der maa man efter min Mening handle med langt større Varsomhed, end der aabnes Adgang til gennem det her foreliggende Lovforslag.

Naar jeg før sagde, at jeg saa saaledes paa det, at dette Lovforslag udelukkende har agitatorisk Formaal, er det ogsaa ud fra mit Kendskab til Lovforslagets Forhistorie. Thi de ærede Forslagsstillere vil jo vide, at dette Lovforslag er ikke for Tiden gennemførligt paa den danske Rigsdag. Det angaar et Omraade, som præges af den allerstørste Vanskelighed. Rundt om i Landene har man gennem sagkyndige Kommissioner beskæftiget sig gennem Aar med disse Spørgsmaal, uden at man er naaet synderligt fremad mod deres endelige Løsning. Lad mig pege paa de Bestræbelser, som er udfoldet i Norge, og som efter et meget omfattende Arbejde er resulteret i det grumme lidet, at man nu foretager en Registrering af Erhvervssammenslutningerne for derigennem i nogen Grad at kunne følge hele Udviklingen paa dette Omraade, uden at der derigennem er givet nogen som helst Myndighed for nogen Statsinstitution til at gribe ind. Man tilvejebringer der et Materiale til Bedømmelse af den hele Situation, paa Grundlag af hvilket man mulig senere vil kunne skride til en Lovgivning, men videre er man ikke naaet trods de meget omfattende Overvejelser, som har været foretaget. Og da vi i sin Tid fra Landstingsudvalgets Side henvendte os til